

OLGA KACPROWSKA¹*Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Polska*

ORCID 0009-0001-2842-6279

Zgłoszono: 04.10.2024; zaakceptowano do druku: 06.10.2024

Sprawozdanie z Konferencji Naukowo-Dydaktycznej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego „Nauczanie i uczenie się języków obcych a otoczenie: naukowe, kulturowe, społeczno-gospodarcze” w Olsztynie

W dniach 16-18 września 2024 r. odbyła się Konferencja Naukowo-Dydaktyczna Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. W tym roku jej tytuł brzmiał: *Nauczanie i uczenie się języków obcych a otoczenie: naukowe, kulturowe, społeczno-gospodarcze*. Miejszem obrad był Wydział Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W wydarzeniu uczestniczyło ponad 100 naukowców z wiodących ośrodków badawczych z całej Polski. Nie zabrakło także gości z zagranicy. Wśród prelegentów znaleźli się nie tylko akademicy, ale i nauczyciele-praktycy, a także studenci przygotowujący się do wykonywania zawodu filologa.

Obrady odbywały się przez trzy dni, a uczestnikom konferencji zagwarantowano nie tylko możliwość udziału w nich, ale także dodatkowe wydarzenia – wieczorem pierwszego dnia obrad odbyła się uroczysta kolacja w restauracji hotelu niedaleko kampusu uniwersyteckiego, zaś drugi wieczór uświetniło zwiedzanie olsztyńskiego Starego Miasta z przewodnikiem.

W uroczystej inauguracji konferencji udział wzięli reprezentanci Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego: prorektor ds. polityki kadrowej i finansowej dr hab. Mariola Grzybowska-Brzezińska, prof. UWM, dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Mariusz Rutkowski oraz dyrektor Instytutu Językoznawstwa, dr hab. Iza Matusiak-Kempa, prof. UWM, a także przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego dr hab. Anna Jaroszewska, prof. UW. Otwarcia obrad dokonała dr hab. Mariola Jaworska, prof. UWM. Przedstawiciele goszczącego konferencję wydziału powitali uczestników, wyrażając zadowolenie z faktu, że po raz kolejny Polskie Towarzystwo Neofilologiczne spotyka się w Olsztynie, oraz życzyli owocnych debat.

¹ Doktorantka Szkoły Doktorskiej UKSW w dyscyplinie Pedagogika, nauczycielka języka angielskiego i pedagog szkolny w szkole podstawowej. E-mail: okacprowska@gmail.com

Drugą, bardzo miłą częścią otwarcia było uroczyste wręczenie międzynarodowej nagrody FIPLV (Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes). Jest to nagroda przyznawana za wybitne osiągnięcia naukowe oraz wkład w inicjatywy promujące i wspierające nauczanie i uczenie się języków obcych. Z rąk dr hab. Anny Jaroszewskiej, prof. UW, odebrała ją prof. dr hab. Katarzyna Karpińska-Szaj. Pani profesor jest kierownikiem Zakładu Akwizycji Języka i Glottodydaktyki w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a w latach 2016-2020 pełniła funkcję przewodniczącej Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Jest autorką i współautorką licznych prac naukowych z językoznawstwa i glottodydaktyki dotyczących m. in. przyswajania złożoności językowej, kształcenia nauczycieli, edukacji językowej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym zwłaszcza uczniów z uszkodzeniami słuchu.

Po odebraniu nagrody prof. dr hab. Karpińska-Szaj zaprosiła na katedrę pierwszych prelegentów wykładów plenarnych. Wykład pod tytułem: *Die vier Kreise der Kontextualisierung der beruflichen Tätigkeit: Auswirkungen auf den Sprachunterricht (Cztery kręgi kontekstualizacji działalności zawodowej: implikacje dla nauczania języków obcych)* wygłosiła prof. Florence Mourlhon-Dallies z Université Paris Cité we Francji. Wykład prowadzony był w języku niemieckim i opatrzony niezwykle sprawnym tłumaczeniem symultanicznym, za co należy wyróżnić zarówno organizatorów, jak i samego tłumacza – mgr. Dawida Wierzbickiego z UWM, który zresztą dał się też poznać uczestnikom konferencji jako nieprzeciętny przewodnik po Olsztynie. Drugi wykład plenarny, zatytułowany: *Refleksja w pracy nauczyciela. Konteksty – dylematy – praktyki* wygłosił prof. dr hab. Henryk Mizerek z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Obydwa wykłady znakomicie wprowadziły uczestników w tematykę konferencji. Nauczycielska refleksja okazała się także być motywem często przewijającym się w wygłaszanych treściach, w tym także w referacie autorki niniejszego sprawozdania².

Po przerwie kawowej rozpoczęły się obrady w czterech sekcjach, które zajmowały się następującą tematyką:

1. Nauczanie i uczenie się języków obcych w przestrzeni akademickiej;
2. Nauczanie i uczenie się języków obcych w polityce i praktyce edukacyjnej. Specjalne potrzeby edukacyjne;
3. Nowoczesne technologie w nauczaniu i uczeniu się języków obcych;
4. Inter- i transdyscyplinarne powiązania glottodydaktyki.

Równocześnie odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego. Obrady w sekcjach tematycznych już pierwszego dnia obfitowały w liczne dyskusje, które trudno opisać w krótkim sprawozdaniu. Warto jednak zauważyć referaty wygłoszone w ramach panelu o specjalnych potrzebach

---

² Wraz z dr Anną Sarbiewską wygłosiłam referat pt.: *Rozwijanie kompetencji badawczej nauczyciela w warunkach metodycznej popkultury*.

edukacyjnych. W dobie coraz większej liczby uczniów o takich potrzebach, szczególnie istotnym wydaje się mówienie o nich także w dyskursie naukowym. Prelegenci konferencji poświęcili swoje badania osobom uczącym się, będącym w spektrum autyzmu, ale także uczniom wysoko wrażliwym, co jest relatywnie nowym, a bardzo potrzebnym tematem.

Drugi dzień konferencji rozpoczęły dwa wykłady plenarne. Pierwszy z nich, zatytułowany: *Złożoność uwarunkowań kulturowych jednostki w kontekście przygotowania do (współ)pracy w przedsiębiorstwie z przedstawicielami innych kultur narodowych* wygłosiła dr hab. Elżbieta Gajewska, prof. UKEN z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Następnie, już nie po raz pierwszy wspólnie, wyniki swojego projektu przedstawiła grupa badaczy w składzie: dr hab. Monika Grabowska z Uniwersytetu Wrocławskiego, dr hab. Maciej Smuk, prof. UW z Uniwersytetu Warszawskiego i dr hab. Magdalena Sowa, prof. UMCS z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Wykład nosił tytuł: *Ile wart jest filolog? Wyobrażenia studentów a rzeczywistość rynku pracy* i wzbudził szerokie zainteresowanie słuchających, ze względu na niewątpliwe powiązanie z praktyką życiową.

Po wykładach plenarnych uczestnicy konferencji udali się na obrady, które ponownie zostały podzielone na cztery sekcje. O ile jednak pierwsza z nich pozostała tematycznie niezmienną w stosunku do dnia pierwszego, tzn. poświęcona nauczaniu i uczeniu się języków obcych w przestrzeni akademickiej, o tyle pozostałe zyskały nową tematykę: druga – nauczanie i uczenie się języków obcych w polityce i praktyce edukacyjnej: Kształcenie i doskonalenie nauczycieli; trzecia – nauczanie i uczenie się języków specjalistycznych, a czwarta – nauczanie i uczenie się języków obcych a otoczenie społeczno-gospodarcze. Osobiście przez cały dzień brałam udział w obradach sekcji drugiej, które były dla mnie niezwykle ciekawe nie tylko jako dla badaczki, ale i czynnej nauczycielki języka angielskiego³, której kształcenie i doskonalenie nauczycieli zdecydowanie leży na sercu. Właściwie wszystkie referaty wywoływały ożywione dyskusje, co świadczy o tym, że środowisko akademickie dostrzega i analizuje potrzebę zmian w tym obszarze. Stanowiska naukowców, które usłyszałam, budzą nadzieję, że zmiany te rzeczywiście będą miały szansę nastąpić.

Trzeci i ostatni dzień konferencji wykładem plenarnym pod tytułem: *Ukryte w słowach i obrazach. O aksjologicznym potencjale podręczników do nauki języka niemieckiego w czasach „płynnej nowoczesności”* rozpoczęła dr hab. Anna Jaroszevska, prof. UW. Wykład pani profesor wzbudził żywą dyskusję, w której udział wzięli nie tylko obecni na sali germaniści, ale i przedstawiciele innych neofilologii, co pozwoliło ciekawie zauważyć różnice, występujące w podręcznikach do nauki różnych języków obcych. Osobiście jestem pod wielkim wrażeniem projektu badawczego prof. Anny Jaroszevskiej, który zakrojony jest na ogromną

---

³ Autorka pracuje jako nauczyciel języka angielskiego oraz pedagog szkolny w Szkole Podstawowej Przymierza Rodzin nr 3 w Warszawie.

skalę, a jego wyniki mogą realnie przyczynić się do zmian w podręcznikach, które z kolei, jak wykazała prof. Jaroszevska, mają wpływ na świat wartości młodych osób uczących się.

Po wykładzie rozpoczęły się obrady w takich samych sekcjach tematycznych, jak dnia poprzedniego. Jednocześnie jednak miało miejsce ważne wydarzenie towarzyszące konferencji, tj. cieszące się popularnością warsztaty dla nauczycieli, w których wzięło udział kilkudziesięciu pedagogów z całej Polski. Przygotowano dla nich pięć różnych sesji o zróżnicowanych tematach: od terminologii i frazeologii języka prawniczego, przez mówienie na lekcji języka obcego, po wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji.

Konferencja zakończyła się wspólnym spotkaniem w auli im. M. i G. Dietrichów, które było okazją do podziękowań, wniosków i refleksji na przyszłość. Uczestnicy zostali także zachęceni do wstąpienia w szeregi Polskiego Towarzystwa Neofilologicznego, z której to możliwości wielu z nich skorzystało.

Na wyrazy uznania zasługują osoby odpowiedzialne za organizację wydarzenia – pracownicy i studenci Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, którzy bardzo dobrze zadbali o zaplecze techniczne konferencji.

Ogromną wartością konferencji była możliwość bezpośredniego zetknięcia się środowiska akademickiego ze środowiskiem nauczycielskim. Jak wynikało z dyskusji podczas paneli i rozmów w kulisach, znacząca liczba uczestników łączy pracę badawczą z czynną pracą w szkole. Organizacja warsztatów pozwoliła natomiast na obecność także tych nauczycieli, którzy na co dzień nie są akademikami. Uważam, że pozwoliło to zauważyć istniejącą potrzebę współpracy pomiędzy tymi środowiskami. Wszyscy dostrzegamy, że potrzebne są zmiany w systemie kształcenia nauczycieli oraz że mogłyby one zaowocować lepszą efektywnością i przynieść korzyści również dla osób uczących się. Zmiany te są jednak możliwe w sytuacji, kiedy akademicy i nauczyciele zaczną słuchać się nawzajem i wzajemnie dostrzegać swoje punkty widzenia. Niestety, w codziennej pracy jednych i drugich, nieczęsto znajduje się na to przestrzeń. Tym bardziej cieszy, że po raz kolejny tworzy ją Polskie Towarzystwo Neofilologiczne.